

Postbus 5050

NL-3502 JB Utrecht

+31 30 87 820 87

www.AeQui.nl

info@AeQui.nl

Bachelor Popular Culture

Hanzehogeschool Groningen

Adviesrapport van de beoordeling bestaande opleiding
26 en 27 november 2025

Samenvatting

Op 26 en 27 november 2025 is de bacheloropleiding Popular Culture van Hanzehogeschool Groningen gevisiteerd. Het totaaloordeel van het panel is positief. De voltijdse vierjarige opleiding wordt sinds 2004 aangeboden door Academie Minerva aan de Academie voor Popcultuur (AvP) in Leeuwarden. Het onderwijs is tweetalig (Nederlands en Engels). Studenten worden opgeleid tot artistieke, interdisciplinaire ondernemers die werken vanuit een gevarieerde praktijk en impact hebben op hun omgeving. Het totaaloordeel van het panel is **positief**.

Beoogde leerresultaten

De opleiding Popular Culture leidt studenten op tot ondernemende professionals die artistieke concepten ontwikkelen in de (inter)nationale popcultuur, vanuit de rollen van writer/composer, designer/visualiser en performer. Hierbij komen sound, visuals en media samen, werken studenten samen over disciplines heen en creëren zij maatschappelijke impact. Als beoogde leerresultaten hanteert de opleiding op dit moment negen competenties die gezamenlijk met het beroepenveld zijn geformuleerd. De opleiding is bezig met actualisatie op basis van het nieuwe landelijke profiel beeldende kunst en vormgeving. Het panel waardeert de maatschappelijke focus en de regionale oriëntatie van de opleiding, en moedigt de opleiding aan de internationale oriëntatie verder te blijven ontwikkelen. Volgens het panel kan het unieke, noordelijke profiel van de opleiding naar buiten toe nog sterker worden neergezet. Het panel is van oordeel dat de beoogde leerresultaten van de opleiding op hbo-bachelorniveau zijn en aansluiten bij landelijke ontwikkelingen vanuit het beroepenveld en het vakgebied.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

Het curriculum van de opleiding Popular Culture bestaat uit een propedeusejaar, een tweejarige hoofdfase en een afstudeerfase. Het program-

ma is doordacht en samenhangend ingericht op basis van de kerntaken en leerwegonafhankelijke leeruitkomsten. Het biedt studenten veel flexibiliteit om hun eigen leerroute te volgen, en weerspiegelt zo de Minerva-identiteit. Er is een duidelijke verbinding tussen onderwijs, onderzoek en praktijk. Het panel vindt het tweetalige curriculum passend bij het internationale karakter van de opleiding, aangezien dit de aansluiting met het werkveld bevordert. Tegelijkertijd stelt het vast dat de praktische uitvoering van tweetalig onderwijs nog in ontwikkeling is. Het panel heeft veel waardering voor de kansrijke en studentgerichte leeromgeving, waar experiment en kruisbestuiving veel ruimte krijgen. Het prijst de betrokken en collegiale sfeer binnen de ontwikkelingsgerichte opleiding en de veilige setting die het biedt, met de hechte leer gemeenschap en de persoonlijke begeleiding op maat van studenten. Ook hanteert de opleiding passende instroomeisen.

Het panel ziet ruimte voor verbetering in de standaardisering en transparantie van het programma. Het adviseert de opleiding om versneld verder te structureren; om optimale ruimte te bieden voor de verschillende disciplines en voor vakinhoudelijke verdieping; om gebruik te maken van bestaande kennis rond artistieke onderzoeksmethoden; en om meer expliciete aandacht te laten uitgaan naar ondernemerschap. Ten aanzien van diversiteit en inclusie

ziet het panel dat de opleiding in ontwikkeling is, maar dat verdere versterking wenselijk blijft. De diversiteit van het docententeam heeft daarbij de aandacht van de opleiding. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

Het toetssysteem van de opleiding laat een goede inrichting zien die aansluit bij de eindcompetenties en valide en betrouwbare beoordeling mogelijk maakt. De verschillende toetsvormen ondersteunen een holistische toetsing. Het panel waardeert de sterke ontwikkeling op het gebied van formatief toetsen en het beter gestroomlijnde afstudeerproces. De uitgebreide feedback van medestudenten en beoordelaars draagt volgens het panel bij aan het leerproces. Wel adviseert het de opleiding te onderzoeken of de kwaliteit van feedback in de klas verder kan worden verbeterd met een meer gestructureerde aanpak en door peers een sterkere rol te geven. Verder raadt het aan om vakspecifieke feedback van het werkveld al eerder in de opleiding en het afstudeerproces te betrekken. De examencommissie heeft goed zicht op de toetsing in de opleiding en borgt de toetskwaliteit op adequate wijze. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Het afstudeerprogramma van de opleiding bestaat uit twee delen van elk 30 EC en omvat alle kerntaken. Studenten werken aan een individueel of collectief interdisciplinair afstudeerproject in het werkveld, dat zij volledig zelf regisseren, produceren en uitvoeren. Het afstuderen omvat tegenwoordig per semester ook drie try-outs. Het panel is van oordeel dat de beoogde leerresultaten gerealiseerd worden. Het vindt de gevarieerde eindwerken van een passend niveau. De kwaliteit van de eindwerken wordt

structureel geborgd. Wel is het panel van oordeel dat er meer aandacht uit mag gaan naar artistieke kwaliteit. Ook kunnen de onderzoeksvaardigheden van studenten worden verbeterd. Alumni weten zich goed te positioneren in het werkveld, zowel in de regio als daarbuiten. Het panel waardeert de betrokkenheid van alumni bij de opleiding en de nauwe afstemming met de beroepspraktijk, onder meer via de werkveldadviesraad (WAR), alsook de goede opvolging van verbeterpunten. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst doet het panel de volgende aanbevelingen:

- Versterk de ontwikkeling rond diversiteit en inclusie door de juiste (externe) expertise te betrekken en een open gesprek te voeren; focus hier op een meer inclusief canon en een diverser medewerkersbestand;
- Geef richting aan de praktische uitvoering van tweetalig onderwijs, maak hierin een duidelijke keuze en blijf aandacht geven aan het benodigde basisniveau Engels bij docenten.
- Versterk de artistieke kwaliteit van de eindwerken (en de vaktechnische vaardigheden daarin) en betrek waar nodig eerder vakspecifieke feedback van het werkveld.

Voor de verdere doorontwikkeling geeft het panel de volgende suggesties ter overweging:

- Werk verder aan de externe profilering van de opleiding, bijvoorbeeld door de goede performances/eindwerken meer te etaleren;
- Ontwikkel de internationale oriëntatie van het programma verder en richt de Engelstalige voorlichting verder in;
- Verbeter de transparantie richting studenten, zoals rond de inrichting van de studiebegeleiding;

- Bied optimale ruimte voor vakinhoudelijke verdieping in de verschillende disciplines en vergroot de ontsluiting met locatie Groningen;
- Besteed meer expliciete aandacht aan ondernemerschap en ondernemersvaardigheden in de opleiding;
- Onderzoek of de kwaliteit van feedback in de klas verder kan worden verbeterd met een meer gestructureerde aanpak en door peers een sterkere rol te geven;
- Besteed aandacht aan schrijfvaardigheden, literatuurgebruik en het formuleren van onderzoeksvragen, en benut bestaande expertise op het gebied van artistieke onderzoeksmethoden.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft het panel een [positief advies](#) inzake accreditatie van de opleiding B Popular Culture.

Namens het voltallige visitatiepanel,
Utrecht, februari 2026

Raoul van Aalst
Voorzitter

Carlijn Braam
Secretaris

Inleiding

Profiel

De Hanzehogeschool Groningen is een multi-sectorale instelling met vestigingen in Groningen, Assen, Leeuwarden en Amsterdam. Haar missie is het versterken van de kracht van de regio door het bevorderen van levenslang leren. Dit gebeurt in leergemeenschappen waar het draait om leren van en met elkaar en in innovatiewerkplaatsen waar onderwijs, onderzoek en praktijk elkaar versterken.

Academie Minerva is sinds 1998 formeel onderdeel van de Hanzehogeschool en biedt vier bachelors aan: Autonome Beeldende Kunst, Vormgeving, Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, en Popular Culture. Daarnaast verzorgt Academie Minerva de fulltime Master of Arts in Fine Art and Design en de deeltijdmaster Kunst-educatie. Minerva's onderwijsvisie sluit aan bij het nieuwe Hanze-leerconcept Engaged Learning dat als leidraad is opgesteld voor de periode 2026-2031.

De bacheloropleiding Popular Culture wordt sinds 2004 aangeboden door Academie Minerva. Het betreft een voltijdopleiding van vier jaar met een eigen profiel en programma en een uniek croho-nummer. Het onderwijs is tweetalig (Nederlands en Engels). De opleiding telt ongeveer 160 studenten. Sinds 2023 neemt Popular Culture ook studenten uit het buitenland aan. De bachelor Popular Culture richt zich op het opleiden van ondernemende artiesten en ontwikkelaars van artistieke concepten in de popcultuur. De locatie van de opleiding is de Academie voor Popcultuur (AvP) in Leeuwarden.

Minerva en het Prins Claus Conservatorium delen het Kenniscentrum Kunst & Samenleving dat zich richt op praktijkgericht (artistiek) onderzoek naar bestaande en nieuwe kunstpraktijken.

Daarnaast faciliteert het Minerva Projectbureau de samenwerking met het werkveld: studenten maken in stages, opdrachten, artist residencies, onderzoeksprojecten en andere vormen van samenwerking kennis met het werkveld.

Academie Minerva heeft een meerjarenkwaliteitszorgplan voor al haar opleidingen, gekoppeld aan de beleidscyclus van de Academie en aan die van de hogeschool, dat jaarlijks wordt herijkt. Elke opleiding werkt in een jaarplan eigen kwaliteitszorgactiviteiten uit, en beschikt over studentenpanels en een Studentenraad.

De visitatie

Instelling de Hanzehogeschool Groningen heeft AeQui opdracht gegeven de visitatie uit te voeren bij deze opleiding (zie bijlage 1 voor de administratieve gegevens). Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijk en ter zake kundig panel samengesteld, zie bijlage 2. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie is uitgevoerd op basis van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, volgens het programma dat in bijlage 3 is weergegeven. De instelling heeft een erkenning ITK, en daarom zijn vier standaarden getoetst.

Er is een open spreekuur ingesteld voorafgaand aan de visitatie, hiervoor zijn geen aanmeldingen geweest.

Tijdens de vorige visitatie zijn aanbevelingen voor verdere ontwikkeling gedaan. De opleiding heeft daarop actie ondernomen (zie bijlage 4). Het panel heeft deze opvolging integraal

betrokken in haar overwegingen bij de huidige beoordeling.

Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; het panel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies.

Deze rapportage is in concept aan de opleiding toegestuurd; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding zal een ontwikkelgesprek plaatsvinden in de loop van 2026. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Profiel

De opleiding beoogt popculturele professionals op te leiden die vanuit een doordachte brand of story artistieke concepten ontwikkelen in de popcultuur, waarin sound, visuals en media samenkomen. Het gaat om ondernemende, creatieve makers die in staat zijn hun eigen beroepspraktijk op te bouwen. Zij realiseren producties in muziek, vormgeving, theater, dans, tekst, video, media en/of games, vanuit de rollen van writer/ composer, designer/visualiser en performer. Studenten werken samen over disciplines heen en kunnen hun vaardigheden in verschillende contexten inzetten. Daarbij werken zij vanuit een persoonlijke boodschap en richten zich op een specifiek publiek, zowel op fysieke als digitale podia. Zij reflecteren op hun eigen werk, creëren maatschappelijke impact in interactie met de samenleving en volgen ontwikkelingen in de (inter)nationale popcultuur om hun positie te bepalen.

Eindcompetenties

In samenspraak met het werkveld is het opleidingsprofiel bij de start vertaald naar een set van negen competenties en zes kerntaken. De kerntaken weerspiegelen de creatieve beroepspraktijk en de competenties het gereedschap waarmee deze praktijk wordt uitgeoefend. De competenties die de afgestudeerden als beginnend professional moeten hebben verworven, zijn: Visionair vermogen, Creatief vermogen, Communicatief vermogen, Coöperatief vermogen, Innovatief vermogen, Analytisch vermogen, Reflectief vermogen, Connectief vermogen en Organisatorisch vermogen.

Het onderwijs volgt een cyclisch, praktijkgericht proces van artistieke conceptontwikkeling tot performance. Dit proces bestaat uit zes kerntaken, gericht op:

- missie-/visievorming, artistieke positionering en conceptualisering (1 en 2);
- artistiek onderzoek en werk (3 en 4);
- artistiek leiderschap en ondernemerschap (5 en 6).

De competenties zijn per kerntaak uitgewerkt in leeruitkomsten. Studenten realiseren de leeruitkomsten via het werken aan de kerntaken en bijbehorende beroepsproducten.

De leeruitkomsten zijn in 2023-2024 opnieuw geformuleerd en samengebracht in leerwegaafhankelijke leeruitkomsten op eindniveau, gerelateerd aan de Dublin descriptor op bachelor niveau (NLQF-niveau 6). Vanaf 2025-2026 werkt de opleiding met niveaubeschrijvingen van de propedeuse, de hoofdfase en het afstuderen. Op deze manier sluit de opleiding aan op de Hanzebrede ontwikkeling van passende leerroutes, en is een voorloper hierin. De leeruitkomsten vormen het uitgangspunt voor het curriculum en zijn weergegeven in een competentiematrix in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) van de opleiding.

Het in 2025 herijkte landelijke Beroeps- en Opleidingsprofiel Beeldende Kunst & Vormgeving grijpt de opleiding aan om het eigen profiel te actualiseren. De herziening van de competenties gebeurt in nauwe samenwerking met de WAR en met de andere Minerva-opleidingen om de onderlinge aansluiting te verbeteren.

Afstemming werkveld en partners

Naast het internationale karakter van popcultuur is de regionale, noordelijke context ook van groot belang voor de opleiding begreep het panel. De opleiding maakt deel uit van de popculturele infrastructuur in de regio, heeft een stevig netwerk in Noord-Nederland en onderhoudt daarnaast een netwerk van (inter)nationale partners. Via docenten die veelal ook een eigen popculturele praktijk hebben, gastcolleges, beroepsopdrachten, stages en (internationale) projecten, jaarlijkse werkveldconferenties en alumni blijft de opleiding in contact met de praktijk om het onderwijs en profiel actueel en relevant te houden. Ook beschikt de opleiding over een werkveldadviesraad (WAR) bestaande uit vijf leden, die vier keer per jaar bijeenkomt om de ontwikkelingen in het (regionale) werkveld in relatie tot het curriculum te bespreken. De opleiding scherpt het opleidingsprofiel in wisselwerking met het werkveld, studenten en Minerva voortdurend aan, merkt het panel op. In de gesprekken met het werkveld zag het panel de toegevoegde waarde van de opleiding in de noordelijke culturele context bevestigd. De opleiding vervult een belangrijke rol in de hechte community, waarin talent wordt aangemoedigd. Volgens het werkveld kan de opleiding haar potentieel nog beter benutten, omdat zij een bredere inhoud biedt dan de naam 'Academie voor Popcultuur' doet vermoeden en daarmee brede artistieke ondernemers opleidt. Alumni merken dat de opleiding niet overal bekend is en dat uitleg over het karakter en de inhoud van de opleiding regelmatig nodig is.

In de zelfevaluatie gaf de opleiding aan de verbinding met het (inter)nationale werkveld in de komende jaren verder te willen uitbreiden en versterken. De opleiding wil studenten een internationaal perspectief bieden door samenwerking, uitwisseling en culturele diversiteit te stimuleren. Het panel stelt met tevredenheid vast dat, voortbouwend op een aanbeveling van

een vorig visitatiepanel (2019), de internationale oriëntatie van het programma in de afgelopen jaren is versterkt. Sinds enkele jaren is de opleiding tweetalig (Engels en Nederlands) en worden er internationale studenten toegelaten. Deze ontwikkeling wil de opleiding in de komende jaren zorgvuldig verder voortzetten door het curriculum intercultureel in te richten en het internationaal netwerk uit te breiden. Daarnaast is de opleiding voornemens om meer samen te werken met het kunstendomein binnen de Hanze: Academie Minerva, het Prins Claus Conservatorium en het Kenniscentrum Kunst & Samenleving. In lijn met het beleid van de Hanze wil de opleiding verder verkennen hoe de connectie met ontwikkelingen en trends in de samenleving versterkt kan worden, onder meer met de Werkveldadviesraad en het Kenniscentrum Kunst & Samenleving. Het panel staat positief tegenover deze ontwikkelingen.

Overwegingen

Het panel concludeert dat de beoogde leerresultaten van de opleiding Popular Culture op hbo-bachelorniveau zijn en aansluiten bij landelijke ontwikkelingen vanuit het beroepenveld en het vakgebied. De opleiding voldoet aan internationaal aanvaarde standaarden en hanteert passende competenties als beoogde leerresultaten. In de vernieuwing van de competenties, gebaseerd op het nieuwe landelijke profiel, is een nadruk te zien op de maatschappelijke rol van makers in de populaire cultuur. Het panel waardeert deze focus, alsook de regionale oriëntatie van de opleiding. Het panel moedigt de opleiding aan om de internationale oriëntatie van het programma verder te blijven ontwikkelen. Passend bij de missie van de Hanze ziet het panel vanuit de opleiding een ambitie om bij te dragen aan de kracht van de regio en te bouwen aan bredere impact.

Het unieke profiel van de opleiding is volgens het panel een mooie aanvulling op de opleidingen van Minerva Academie, waar studenten de ruimte krijgen om 'buiten de lijntjes te kleuren'. De opleiding kan dit profiel volgens het panel naar buiten toe nog sterker neerzetten. Door zich duidelijker en zichtbaarder te profileren, kan de opleiding potentieel meer studenten aantrekken, die veelal heel bewust kiezen voor het specifieke profiel van Popular Culture als ze hier bekend mee zijn. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om verder te werken aan (aanscherping van) de externe, landelijke profilering, bijvoorbeeld met behulp van de goede performances/eindwerken. Het panel adviseert om het noordelijke profiel te benadrukken en optimaal te benutten, en de samenwerking met

Groningen verder uit te bouwen, waar de opleiding al mee bezig is. De opleiding zou ook kunnen denken aan meer verbinding met conservatoria, omdat de opleiding Popular Culture een andere en meer diverse doelgroep bereikt dan de conservatoria.

Het panel waardeert de goede verbinding en structurele afstemming met het werkveld en de actieve rol van de werkveldadviesraad (WAR). De opleiding toont zich bovendien zeer ontwikkelingsgericht.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Opbouw en vormgeving programma

De bacheloropleiding Popular Culture is een voltijdse opleiding van vier jaar met een totaal van 240 EC. Elk studiejaar bestaat uit twee semesters van 30 EC. Het curriculum is opgebouwd uit de propedeusefase (60 EC), een hoofdfase (120 EC) en een afstudeerfase (60 EC). Het programma is samenhangend ingericht op basis van de kerntaken en de leerwegonafhankelijke leeruitkomsten, met een opbouw in zelfstandigheid en complexiteit. Voor elke fase is de opleiding opgebouwd uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden van 5 EC of een veelvoud daarvan, die zijn beschreven in Osiris.

Studenten werken vanaf de start van de opleiding aan een eigen artistieke praktijk en bouwen actief aan een professioneel netwerk. In de propedeuse maken studenten kennis met de kerntaken, werken aan een eigen project en doen de benodigde kennis en vaardigheden op in basismodules. In de hoofdfase verdiepen en verbreden zij deze kennis en vaardigheden: in jaar 2 via een eigen project, kennisbasismodules ('Popcultuur als fenomeen', 'Visieontwikkeling en concepting', 'Sound, visuals & media' en 'Artistiek ondernemerschap') en twee keuzemodules; in jaar 3 via een stage en een minor of een andere invulling van het keuzesemester. In het afstudeerjaar werken studenten aan een eigen interdisciplinaire performance voor live publiek. Hier ligt de nadruk op het aansturen van een artistiek team, netwerken en positionering in het werkveld.

Het onderwijs in de opleiding is competentie- en studentgericht. De studenten werken

gedurende de hele opleiding in (eigen en gezamenlijke) projecten en in flankerend onderwijs zelfstandig aan beroepsproducten die een relatie hebben met de door hun beoogde beroepspraktijk. Passend bij de Hanze-brede ontwikkelingen biedt de opleiding studenten veel ruimte voor invulling van en regie over hun eigen leerproces. Zo kunnen zij hun leerroute vormgeven volgens hun eigen ambities, met individueel maatwerk en begeleiding. In het tweede jaar kunnen studenten gebruikmaken van de Minerva-brede, interdisciplinaire OffCourses (2x 5 EC), waarvan de meeste in Groningen worden aangeboden. Ook kunnen zij deelnemen aan artistieke onderzoeksprojecten: het Hybrid Arts Lab (HAL) of 'Out There!'. In het keuzesemester in het derde jaar kunnen de studenten kiezen uit een minor binnen of buiten de Hanze, uitwisseling met een andere Minerva-opleiding of een academie in het buitenland, een opdracht binnen een Innovatiewerkplaats en een (internationale) stage. Het panel stelt vast dat studenten positief zijn over de brede mogelijkheden, die hen veel vrijheid geven om zich onder begeleiding en in (cross-over) samenwerking te ontwikkelen in een veilige omgeving. Zij kunnen op een experimentele manier vormgeven aan hun leerproces.

De opleiding kent verschillende leeromgevingen: productiehuizen, labs, performance-coaching en Communities of Learners (CoL). Deze lopen door alle jaren heen, met uitzondering van het derde jaar met de stage en minor.

- In de productiehuizen werken 16-20 studenten per cohort aan hun eigen projecten, met specifieke aandacht voor de kerntaken. De productiehuizen worden begeleid door

een docent die let op visieontwikkeling, artistiek onderzoek en projectmanagement en die de voortgang monitort.

- In de labs ontwikkelen studenten onder begeleiding vaardigheden die passen bij de rollen writer/composer, designer/visualiser of performer. In jaar 1 volgen alle studenten alle 6 labs; in jaar 2 kiezen ze er minimaal twee om zich verder te profileren. De geleerde skills passen ze toe in projecten binnen het productiehuis.
- Bij performance-coaching worden studenten ondersteund bij het maken van artistiek werk voor try-outs en de eindperformance. Met individuele opdrachten, coaching en feedback van docenten en peers ontwikkelen studenten hun signatuur als performer en werken zij samen met andere stijlen en disciplines. Performance-coaching vindt gedurende de hele opleiding tweewekelijks plaats, behalve in jaar 3.
- Sinds 2024-2025 werken studenten in Communities of Learners (CoL): kleinschalige groepen waarin zij samen met hun student-begeleider reflecteren op hun professionele en persoonlijke ontwikkeling. Thema's zoals ambitie, feedback, werkethos en mentale weerbaarheid komen daarbij aan bod.

Het panel merkt op dat de opleiding in de afgelopen jaren heeft gewerkt aan het versterken van de samenhang in het curriculum. Naast het kernprogramma met geïntegreerde kerntaken in de productiehuizen, labs en performance-coaching is er in het flankerend onderwijs aandacht voor de kerntaken en de kennisbasis. Door het onderwijs rond de kerntaken in kaart te brengen, dubbelingen te verwijderen en modules beter op elkaar af te stemmen, is een meer consistent, gestructureerd en goed studeerbaar programma ontstaan en ligt er minder zwaarte dan voorheen op het vierde jaar. De opleiding is lineair opgezet rond de kerntaken, maar bekijkt

nog hoe deze meer organisch vervlochten kunnen. Het panel onderschrijft dit, aangezien de kerntaken in de praktijk door elkaar heen lopen.

In de gesprekken bevestigden studenten dat de opleiding gehoor geeft aan feedback en elk jaar verbeteringen doorvoert in het programma. Zo is er gewerkt aan meer ruimte voor het 'maken', door in 2025 voor alle studiejaar te starten met performance-coaching. Studenten waarderen dat er nu meer gelegenheid is voor try-outs. Gedurende de opleiding voelen zij zich uitgedaagd om een andere kant van zichzelf te laten zien en nieuwe dingen te leren, en om daarbij actief om feedback te vragen van docenten en medestudenten. Tijdige aandacht voor het profileren van jezelf is belangrijk volgens alumni.

Tijdens de opleiding komen studenten veelvuldig in aanraking met het werkveld, onder meer in de vorm van opdrachten, gastcolleges, workshops, feedback en via diverse keuzemodules en OffCourses. Wel gaven studenten aan dat ze al eerder in hun studie meer met het werkveld in aanraking zouden willen komen. De studenten verzorgen het afstudeerfestival met eindperformances in nauwe samenwerking met professionals uit het werkveld. Het programma maakt gebruik van diverse werkvormen, waaronder individuele en groepsprojecten, intervisie en individuele en klassikale besprekingen. Daarnaast zijn er sinds een paar jaar Blended Intensive Programmes met partners in Finland (TAMK) en België (PXL) waaraan jaarlijks circa 10 studenten deelnemen (internationaal project Co-write). Zij werken een week in gemengde drietallen aan een track (of visuele kunst) met specifieke kaders, die zij daarna pitchten aan het werkveld. De studenten lieten het panel weten deze ervaring en de feedback die zij ontvangen erg leerzaam te vinden. Ook alumni zijn hier positief over.

In lijn met een Minerva-breed voornemen wil de opleiding onderzoekend vermogen een explicietere plaats in het curriculum geven. Het panel was benieuwd welke ruimte er nu is voor het opdoen van onderzoeksvaardigheden. De opleiding heeft in de gesprekken toegelicht bewust meer ruimte te bieden voor experimenteren. Het maken van fouten en het met elkaar delen van leerervaringen worden gezien als onderdeel van het creatieve proces. Binnen artistiek onderzoek is 'artistiek maken' de methode en het product richtinggevend. Het panel begreep dat er binnenkort een onderzoeksproject start rond onder meer een leerlijn artistiek onderzoek, waarbij docenten van de opleiding samenwerken met de lectoraten 'Image in Context' en 'Music in Context'. Hiervoor wordt in kaart gebracht wat de opleiding (impliciet) al aanbiedt rond artistiek onderzoek.

Daarnaast besteedt de opleiding aandacht aan een ondernemende, naar de wereld gerichte houding. Het panel stelt op basis van de gesprekken vast dat studenten deze houding zeker laten zien, maar dat zij graag meer aandacht zouden zien voor praktisch ondernemerschap. De opleiding tracht hier al invulling aan te geven, zoals via een gastdocent – over wie de studenten enthousiast zijn – en via een vernieuwde module artistiek ondernemerschap. Studenten zien de invulling van artistiek ondernemerschap graag terug in een apart vak in jaar 1 of 2, met bijvoorbeeld aandacht voor het maken van een factuur en een begroting en het regelen van een KvK-inschrijving. Ook alumni benadrukten in de gesprekken dat het waardevol is om tijdig aandacht aan deze praktische skills te besteden en aan kennis over financieringsmogelijkheden.

Internationale leergemeenschap

Aansluitend bij de internationale oriëntatie van het vakgebied laat de opleiding sinds 2023 internationale studenten toe. De keuze voor een

(deels) Engelstalig studieprogramma is bewust gemaakt om studenten optimaal voor te bereiden op een carrière in de internationale wereld van de popcultuur. Het onderwijsmateriaal is tweetalig (Engels en Nederlands) en opdrachten, individuele begeleiding en beoordelingsmomenten kunnen in het Nederlands of Engels. Kennis van het Nederlands is niet verplicht. Studenten en docenten kunnen hun Engels verbeteren met taalcursussen van de Hanze. Uit de gesprekken maakt het panel op dat de internationale kruisbestuiving het makerschap en artistieke werk positief beïnvloedt. De switch naar Engels verloopt echter niet voor alle docenten en studenten even makkelijk en het is soms nog zoeken naar een goede balans. De opleiding is zich hiervan bewust, zoekt actief naar oplossingen en gaat hierover in gesprek tijdens panelgesprekken met studenten.

Het panel constateert dat de opleiding studenten goed voorbereidt op het werkveld en dat dit voldoende aansluit bij het internationale karakter van zowel de opleiding als de studentenpopulatie. De koppeling met het regionale veld is goed ontwikkeld, terwijl die met het internationale veld – bijvoorbeeld via gastdocenten – nog in ontwikkeling is. Dat geldt ook voor het eerder in de opleiding betrekken van meer wereldwijde ontwikkelingen en inzichten.

De opleiding streeft een interculturele gemeenschap na, waarin studenten door samenwerking en uitwisseling met diverse perspectieven in aanraking komen. Studenten herkennen deze focus en geven aan dat zij hierdoor breder leren kijken. Dit wordt versterkt door samenwerking met bijvoorbeeld Eurosonic Noorderslag en Popfabryk, en door de internationale minorstudenten die aanschuiven.

Studenten beschrijven de gemeenschap van studenten en docenten als een hoogtepunt van de opleiding. Er is veel persoonlijk contact,

zowel met docenten als onderling, en zij voelen zich benaderd als professionele collega's. Volgens het panel biedt de kleine, open gemeenschap veel ruimte voor experiment en kruisbestuiving.

Er is duidelijk aandacht voor diversiteit en inclusie, merkt het panel op. Zo is binnen Academie Minerva een Code of Conduct opgesteld, is er een academiebrede werkgroep Diversiteit en Inclusie (en is de directeur trekker van de Hanzebrede werkgroep op dit gebied), zijn er themamiddagsessies voor uitwisseling en bewustwording, en trainingen voor docenten. Diversiteit en inclusie zijn belangrijke gespreksonderwerpen met zowel docenten als studenten, in de opleidingscommissie en in onderwijsbeoordelingen. Het onderwijs is erop gericht het gesprek aan te gaan en ruimte te bieden aan studenten met uiteenlopende behoeften; zo is er een relatief hoog aantal neurodiverse studenten. Ook vanuit de WAR is er aandacht voor diversiteit, veiligheid en weerbaarheid van studenten.

Als portefeuillehouder diversiteit en inclusie is de teamleider van de opleiding de trekker geweest van de Code of Conduct. Bij het opstellen hiervan zijn ook studenten betrokken. Om de Code of Conduct te laten doorleven, is er aandacht voor tijdens onder meer introductiedagen en via de digitale leeromgeving Brightspace. Het panel vindt het positief dat de opleiding actief werkt aan een veilige omgeving en dat studenten dit ook zo ervaren; zij durven zaken aan te kaarten en weten bij wie zij terecht kunnen. De opleiding geeft aan in de afgelopen jaren een sterke ontwikkeling rond deze thema's te hebben doorgemaakt en hier volle aandacht aan te blijven geven, iets wat het panel aanmoedigt.

Instroom

Om te worden toegelaten tot de opleiding moeten de kandidaten voldoen aan formele eisen

(havo/vwo/mbo 4-diploma of een gelijkwaardig buitenlands diploma, of hbo werk- en denkniveau) en een intake assessment doen, ofwel beschikken over een propedeuse van een hbo-kunstvakopleiding. In het intake-assessment gaat de intakecommissie na of de aspirant-student tot bachelorniveau kan doorgroeien. De kandidaten worden getoetst op creatief, visionair en reflectief vermogen. Dit moet blijken uit het aangeleverde portfolio met artistiek werk, maar het gesprek is doorslaggevend. Het panel vindt dit passende eisen. Studenten kiezen naar eigen zeggen heel bewust voor deze opleiding, waarin zij veel ruimte krijgen om zichzelf te ontwikkelen en kennis te maken met verschillende disciplines. Het valt het panel op dat veel van de studenten een achtergrond in muziek hebben, al probeert de opleiding breder te werven.

Het panel merkt op dat de instroom van internationale studenten in het laatste jaar achterblijft; deze instroom gaat minder snel dan de opleiding had gehoopt (in 2023-2024 startten 9 internationale studenten op een totale instroom van 35; in 2024-2025 waren dit er 10 op een totale instroom van 47; in 2025-2026 was het er een 1 op een totaal van 35 studenten). In het afgenomen aantal aanmeldingen ziet de opleiding nog een corona-effect; een verminderd vertrouwen in de creatieve industrie. In de gesprekken lichtte de opleiding toe te streven naar een instroom van 60 studenten. Hiervoor wordt onder meer ingezet op een goede verbinding met het mbo. Zo is er binnen Minerva Academie een schakelklas ontwikkeld voor mbo-studenten voor een betere aansluiting. Ook ziet men kansen in de herstructurering die gaande is binnen de Hanze richting thematisch verwante clusters, waarbij de opleiding terechtkomt in het cluster Kunst, Ontwerp en Ruimte (KOR).

De uitval gedurende de opleiding ligt grofweg tussen de 40-50%. Bij uitval vindt er standaard

een exitgesprek plaats, zodat de opleiding een goed beeld heeft van de achterliggende redenen. Een regelmatige reden voor uitval is dat studenten naast de opleiding al een eigen praktijk hebben opgebouwd en daar druk mee zijn.

Begeleiding studenten

De opleiding richt zich sterk op individuele begeleiding en heeft hier veel ervaring mee. Studenten ontvangen vanaf het eerste jaar persoonlijke begeleiding door een studentbegeleider, die hen via regelmatige gesprekken ondersteunt bij het vormgeven van hun leerroute. Aan het einde van het eerste jaar ontvangen studenten volgens de Hanze-richtlijnen een (niet bindend) persoonlijk studieadvies. In de afgelopen periode is de studentbegeleiding (SB) verder geprofessionaliseerd. De opleiding werkt nu met een aantal SB'ers met specifieke kennis voor de propedeuse, hoofdfase of afstudeerfase, heeft een SB-coördinator aangesteld en een overlegstructuur voor de docenten geïmplementeerd. Het panel begreep van studenten dat zij blij zijn met de begeleiding die zij ontvangen, maar dat zij behoefte hebben aan meer consistentie hierin, aangezien de aanpak hiervan per SB'er lijkt te verschillen. Voor studenten is nu soms onduidelijk welke SB-gesprekken plaatsvinden. Ook zouden sommige studenten graag meer één-op-één-gesprekken willen in plaats van groepsgesprekken, en vinden enkelen dat het initiatief voor het inplannen daarvan langer bij de SB'er zou mogen liggen.

Naast individuele begeleiding heeft de opleiding kleinschalige Communities of Learners (CoL) per studiejaar geïntroduceerd, waarin studenten elkaar ondersteunen bij hun professionele ontwikkeling door middel van feedback en reflectie. Naarmate de studie vordert, functioneren de CoL's steeds zelfstandiger in het kader van zelfregulerend leren. Studenten noemen de CoL's belangrijk in hun leerproces. Het helpt hen

ook om tijdens de stage aansluiting te houden via facultatieve terugkommomenten.

Door de kleinschaligheid wordt een eventuele behoefte aan extra ondersteuning snel gesignaleerd en opgepakt; zo nodig worden studenten doorverwezen naar de aandachtsfunctionaris of het decanaat. Voor studenten met een individuele leervraag of functiebeperking zijn aangepaste trajecten en extra begeleiding mogelijk.

Het panel merkt op dat studenten de betrokkenheid en toegankelijkheid van docenten waarderen en zich goed ondersteund voelen. Zij ervaren het programma als studeerbaar, al vraagt het wel doorzettingsvermogen.

Personeel

Aan de opleiding zijn 19 docenten en onderwijs-ondersteuners verbonden (in totaal circa 10 fte). Ze hebben uiteenlopende expertises en achtergronden en veelal een actieve beroepspraktijk. Regelmatig worden gastdocenten uit het werkveld uitgenodigd voor workshops, colleges en voor een adviserende rol in feedback- en beoordelingsmomenten. Het panel stelt vast dat alle docenten didactisch gekwalificeerd of hiervoor in opleiding zijn (BDB/BKE). Docenten blijven zich professionaliseren via scholing, training en intervisie, gericht op onder meer onderwijskundige en pedagogisch-didactische capaciteiten, onderzoek, studentbegeleiding, Engels en interculturele competenties.

Om uniformiteit te waarborgen, vinden regelmatig overleggen plaats in onder meer het kernteam en de curriculumcommissie, tijdens studiedagen en jaarvergaderingen. Een aandachtspunt voor de opleiding is de werkdruk van docenten. Omdat de begeleiding van studenten veel vraagt, bekijkt de opleiding of de huidige intensieve aanpak haalbaar blijft, en wil meer inzetten op het voorkomen van

individuele trajecten die extra ondersteuning vergen. Daarnaast wordt expertise en begeleiding van buitenaf ingezet, onder meer op het gebied van ondernemerschap en branding, en is de werkdruk verminderd door gerichtere feedback te geven.

De diversiteit binnen het docententeam blijft volgens het panel nog achter. De opleiding is zich hiervan bewust en streeft naar meer diversiteit, op korte termijn met name via gastdocenten en werkvelddeskundigen, om zo ook aandacht te besteden aan een bredere (niet-westerse) canon. Omdat er binnen het docententeam weinig wisselingen zijn, kost het meer tijd om hierin veranderingen door te voeren.

Voorzieningen

De opleiding beschikt volgens het panel over adequate voorzieningen die regelmatige uitwisseling en samenwerking stimuleren tussen studenten en docenten. De Academie voor Popcultuur heeft verschillende bunkers, zowel grotere bandruimtes als kleinere producing ruimtes, een geluidstudio en zaal met podiumtechniek, een performancelokaal met podiumtechniek, een podcaststudio en een fotostudio. Daarnaast zijn de faciliteiten van alle Minerva-locaties toegankelijk voor de studenten, en kunnen zij materialen als instrumenten, foto- en videoapparatuur en lichtpanelen gratis lenen.

De opleiding geeft aan de informatievoorziening richting studenten in de afgelopen jaren verbeterd te hebben. De studenten hebben toegang tot handleidingen, de OER, onderwijsjaarplanning, roosters, beoordelingsformulieren etc. via Brightspace. Elke 2-3 weken informeert de opleiding studenten via een nieuwsbrief over actuele zaken en activiteiten. Toch constateert het panel dat studenten zich niet altijd goed geïnformeerd voelen. Het adviseert de opleiding

om te zorgen voor transparantere communicatie, met name over de studiebegeleiding.

Overwegingen

Het panel constateert dat het curriculum doordacht is en een duidelijke samenhang vertoont met de beoogde eindcompetenties en kerntaken. Het waardeert de flexibiliteit die het programma studenten biedt om een eigen leerroute te volgen, en de duidelijke verbinding tussen onderwijs, onderzoek en praktijk.

Het panel is te spreken over de bijzondere, kansrijke en studentgerichte leeromgeving, waar experiment en kruisbestuiving veel ruimte krijgen. Het persoonsgedreven onderwijs met veel ruimte voor de student is een kracht van de opleiding. De betrokken en enthousiaste docenten en studenten vormen een sterke, hechte community met korte lijnen en een warm hart voor de opleiding en de eigen locatie. Sterke punten zijn ook de intensieve begeleiding en (facilitaire) ondersteuning van studenten en de wijze waarop de opleiding een veilige setting biedt aan studenten, inclusief de omgang met neurodiversiteit. De opleiding laat een open, reflectieve en ontwikkelingsgerichte houding zien, die snel schakelen mogelijk maakt.

De doorlopende ontwikkeling van het curriculum, met onder meer de invoering van try-outs, vindt het panel positief, met goede checks en balances. Tegelijkertijd constateert het panel dat er nog verschillende onduidelijkheden zijn doordat het programma voortdurend in ontwikkeling is, en geeft met het oog daarop enkele aandachtspunten mee als het gaat om standaardisering en transparantie. Allereerst adviseert het panel meer aandacht te hebben voor duidelijkheid richting studenten. Een voorbeeld is de studiebegeleiding, die consistent en minder docentafhankelijk aangepakt kan worden, met voldoende één-op één-gesprekken.

Daarnaast moedigt het panel de opleiding aan om optimale ruimte te bieden voor de verschillende disciplines, voor vakinhoudelijke verdieping en het bieden van voldoende uitdaging. In dit kader raadt het panel aan om de ontsluiting met de locatie Groningen verder te vergroten, bijvoorbeeld door met eerstejaarsstudenten de werkplaatsen daar te bezoeken.

Het is belangrijk dat de opleiding een open gesprek blijft voeren over niveau en kwaliteit. Zo ligt bij performance coaching volgens het panel de uitdaging in het vinden van een balans tussen rekening houden met de individuele student en het stellen van minimale eisen aan de artistieke kwaliteit. Op het gebied van artistieke onderzoeksmethoden adviseert het panel om meer te leren van collega-opleidingen en beschikbare bronnen beter te benutten. Daarnaast kan er, tegemoetkomend aan de wens van studenten, meer expliciete aandacht uitgaan naar ondernemerschap. Aangezien de kerntaken in de praktijk door elkaar heenlopen, is het volgens het panel van belang om studenten al vroeg in hun studie de juiste kennis en tools mee te geven, passend bij de ondernemende mindset die de opleiding meegeeft, onder het mom van “practice what you preach”.

Ten aanzien van diversiteit en inclusie ziet het panel dat de opleiding in ontwikkeling is, maar dat meer diversiteit in het personeelsbestand wenselijk is en een herziening van de canon. Het beveelt de opleiding aan zich hierover te laten adviseren, om expertise ook van buitenaf te betrekken en een open canondiscussie te voeren.

Het panel vindt de tweetaligheid (Engels en Nederlands) van het curriculum passen bij het internationale profiel van de opleiding, die zorgt voor een goede aansluiting bij het werkveld en iets toevoegt aan de artistieke praktijk. De Engelstalige naam van de opleiding duidt beter de internationale sector, waarbij het gaat om populaire cultuur in brede zin. Tegelijkertijd is de praktische uitvoering van tweetalig onderwijs nog in ontwikkeling. Het panel beveelt aan hierin duidelijke keuzes te maken en te zorgen dat docenten minimaal over het benodigde basisoniveau Engels beschikken. Ook de Engelstalige voorlichting kan volgens het panel verder worden ingericht.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetspraktijk

De toetsing binnen de opleiding Popular Culture is gebaseerd op het academiebrede toetsbeleid van Minerva en het toetskader van de Hanze. De opleiding kiest bewust voor een holistische benadering van toetsen en beoordelen. In het toetsprogramma zijn de visie op toetsen, de gebruikte toetsvormen, het toetsplan en de borging van de kwaliteit van toetsing vastgelegd.

De opleiding hanteert een mix van formatieve en summatieve toetsing. De studenten tonen het behalen van de leeruitkomsten aan door te werken aan beroepsproducten, die doorgaans samenkomen in een verslag of in een portfolio. De beroepsproducten zijn bijvoorbeeld demo's, essays, visiestukken, onderzoeksverslagen, ondernemingsplannen, performances (try-outs en registraties van optredens), pitches van concepten en presentaties. In een portfolio verzamelen de studenten beroepsproducten, documentatie van performances, procesbeschrijvingen en reflecties. Alle onderdelen worden in een portfolioassessment in samenhang geëvalueerd en beoordeeld. In jaar 1 en jaar 2 volgt op een portfolioassessment altijd een voortgangsgesprek. In jaar 4 is dat een assessmentgesprek.

Het leerproces van studenten staat centraal door veel in te zetten op formatieve feedback van docenten, medestudenten en professionals uit het werkveld. Voordat studenten een summatieve beoordeling krijgen, ontvangen zij tussentijdse feedback op concepten en tussenproducten, zoals verslagen, projecten, pitches en performances. Studenten worden gestimuleerd om zelf om feedback te vragen (zoals bij try-

outs en in labs) en daarop te reflecteren. Studenten leren feedback op een goede manier te vragen en te geven; hiervoor wordt er een gezamenlijk vocabulaire ontwikkeld. Bij performance coaching geeft de groep onderling feedback. Hierbij gaat het om het hele proces lichtte de opleiding in de gesprekken toe: product, presentatie en interactie met het publiek.

Het panel merkt op dat de opleiding op het gebied van formatief toetsen een flinke ontwikkeling heeft doorgemaakt. Sinds afgelopen studiejaar zijn in jaar 1 en 2 de summatieve assessmentgesprekken vervangen door formatieve voortgangsgesprekken, omdat de leeruitkomsten al worden aangetoond in portfolio-assessments. In deze voortgangsgesprekken ligt de focus op ontwikkelstappen, leerdoelen en ambities van studenten. Ook in het afstudeerprogramma is formatief toetsen versterkt door zeven vaste formatieve momenten te introduceren rond bijvoorbeeld de presentatie van prototypes, zodat studenten meer gerichte feedback krijgen over hun voortgang. Studenten gaven het panel te kennen veel te hebben aan de regelmatige feedback die zij ontvangen.

Studenten werken gedurende de opleiding aan de leeruitkomsten in oplopend niveau; van propedeuse- en hoofdfaseniveau naar eindniveau. De opleiding hanteert uniforme beoordelingsformulieren met single point rubrics. Summatieve toetsen worden beoordeeld met een 'voldoende', 'onvoldoende', of 'gemiste kans', voorzien van een schriftelijke toelichting. Voor studenten is helder waarop zij beoordeeld worden; beoordelingsformulieren zijn te vinden op Brightspace.

Het panel vernam dat er tussen docenten regelmatig intercollegiaal overleg plaatsvindt. Verder organiseert de opleiding regelmatige kalibratiesessies met de docenten, zijn er studiedagen en een jaarlijkse kalibreersessie met het afstudeerteam. De opleiding hanteert het vierogenprincipe: de meeste onderdelen van het curriculum worden beoordeeld door twee docenten. De stage in jaar 3 wordt door de interne en externe stagebegeleider beoordeeld, waarbij de externe begeleider een adviserende rol heeft.

Intussen blijft de opleiding werken aan versterking van het formatief toetsen, verkent mogelijkheden voor verschillende vormen van (self en peer) feedback en self assessments, en werkt aan de feedbackgeletterdheid van docenten tijdens studiedagen en kalibratiesessies. Ook bekijkt de opleiding hoe holistisch toetsen verder ontwikkeld kan worden richting geïntegreerd toetsen, over meerdere modules heen. Daarnaast vormt het onderzoeksverslag dat studenten maken een ontwikkelpunt: de opleiding wil het bewustzijn hierover vergroten en toewerken naar een goed onderzoeksportfolio. Tot slot is de opleiding bezig met het verder versterken van het artistiek kwaliteitsbesef bij studenten (onder meer via performance coaching en keuzemodules vanuit Minerva en het Prins Claus Conservatorium). Het panel vindt dit positieve ontwikkelingen.

Artificial Intelligence

Er is eveneens gesproken over de ontwikkelingen rondom AI. De opleiding besteedt hier onder meer aandacht aan door gastsprekers uit te nodigen en vindt het belangrijk om hierover open gesprekken te voeren met studenten. Studenten moeten een plagiaatcheck uitvoeren, maar het programma signaleert plagiaat niet altijd goed doordat eerder ingeleverd werk, zoals portfolio-onderdelen, niet adequaat wordt herkend. De opleiding onderzoekt hoe er sterker

kan worden ingezet op alternatieve vormen van verantwoorden, zoals presenteren. Het panel ziet deze ontwikkeling als positief, maar geeft hierbij mee om voldoende oog te houden voor schrijfvaardigheden, naast mondelinge vormen van toetsing. Volgens alumni sorteert de opleiding goed voor op relevante competenties en kan de opleiding goed meebewegen in de ontwikkelingen rond AI. Ook binnen de Hanze staat AI op de agenda, onder meer in het centrale overleg van voorzitters van examencommissies en in een hogeschoolbrede werkgroep. De examencommissie gaf aan zich verder te willen bijhouden op het gebied van AI.

Afstudeerfase

Het afstudeerprogramma bestaat uit twee semesters van elk 30 EC en is vastgelegd in een afstudeerhandleiding. In semester 7 werken studenten aan kerntaken 1–3 en in semester 8 aan kerntaken 4–6. Voor elke kerntaak leveren zij beroepsproducten op, zoals een artist statement, onderzoeksverslag en impactanalyse. Semester 7 wordt afgesloten met een prototype van de eindperformance; in semester 8 presenteren zij de definitieve artistieke eindproductie op het afstudeerfestival. Aan het eind van elk semester leveren studenten een portfolio in waarin zij hun onderzoek en uitvoering van de kerntaken verantwoorden. Tijdens het afstuderen krijgen studenten groepsgewijze begeleiding van meerdere docenten: een vaste productiehuisdocent, kerntaakbegeleiders, een performancecoach, een intervisiedocent en een studentbegeleider.

Naar aanleiding van de adviezen van vorige visitatiepanels (2019, 2022) is het afstudeerproces gestroomlijnd, stelt het panel met genoegen vast. Het afstudeerprogramma bevat sinds 2024–2025 een aantal verbeteringen: meer aandacht voor het iteratieve ontwerpproces, grotere keuzevrijheid in beroepsproducten, nieuwe beoordelingsformulieren en een vernieuwd

portfolioformat. Ook zijn per semester drie live try-outs ingevoerd als formatieve evaluatiemomenten die studenten helpen hun voortgang te volgen en podiumervaring op te bouwen. Deze aanpassingen hebben geleid tot een hogere kwaliteit van het afstudeerwerk en een hoger slagingspercentage, zonder dat de eisen zijn veranderd.

Aan het eind van elk afstudeersemester worden de performance en het portfolio samen summatief getoetst. Bij een voldoende volgt het assessmentgesprek: een criteriumgericht interview waarin de leeruitkomsten rond reflectie worden getoetst. Zowel het portfolio als het assessmentgesprek worden beoordeeld door twee docenten; in semester 8 adviseert een externe werkvelddeskundige mee.

Het panel heeft met het werkveld gesproken over hun rol bij het afstuderen als externe beoordelaar. Zij vinden het een goede ontwikkeling dat de opleiding meer aansluit bij de praktijk, bijvoorbeeld door onderzoek te benaderen als een vorm van experimenteren, in plaats van als iets losstaand. Dit maakt ook tussentijdse feedbackmomenten mogelijk. Zij zouden als externe beoordelaar wel graag eerder in het afstudeerproces betrokken willen worden om feedback te kunnen geven op het product zelf, bijvoorbeeld bij tussentijdse assessments en bij de laatste try-out in semester 8, met ruimte voor studenten om hun werk te verbeteren. Bovendien zou volgens alumni een werkveldexpert al eerder in de opleiding kunnen worden ingezet; ook aan het eind van jaar 2 kan deze blik behulpzaam zijn, waarna studenten de feedback in jaar 3 kunnen toepassen tijdens hun stage. Het panel staat achter de suggestie om bij het afstuderen eerder externe feedback te betrekken.

Examencommissie

Minerva heeft voor de bachelor- en masteropleidingen samen één examencommissie, met vanuit elke opleiding één lid. De leden van de commissie en de voorzitter worden benoemd door de directeur van Minerva. De kwaliteit van het toetsen en beoordelen wordt planmatig gemonitord door de examencommissie. Daarnaast benoemt zij examinatoren, die een Basiskwalificatie Examinering (BKE) moeten hebben. Verder voert de examencommissie samen met de toetscommissie en bij het afstuderen betrokken docenten de jaarlijkse screening van het eindniveau van het afstudeerwerk uit. Bij de afstudeerbeoordeling is steekproefsgewijs de accounthouder vanuit de examencommissie aanwezig voor observatie. Twee keer per jaar voert de accounthouder met de voorzitter van de toetscommissie en het hoofd van de opleiding 'het goede gesprek' over de kwaliteiten van het toetsen en beoordelen. Een van de aandachtspunten hier is het laten aansluiten van de curriculumcommissie bij de PDCA-cyclus. De examencommissie heeft zo goed zicht op de toetsing in de opleiding, stelt het panel vast.

Een deel van de controlerende taken van de examencommissie is gemandateerd aan de toetscommissie van Popular Culture, bestaande uit drie docenten. De toetscommissie beoordeelt de examens periodiek aan de hand van de kwaliteitscriteria zoals vastgelegd in het toetsbeleid van Academie Minerva. Daarvoor doet de toetscommissie steekproeven en neemt deel aan de kalibratiesessie van het eindniveau. Ook is de toetscommissie betrokken bij studiedagen over toetsing en geeft advies rond toetsing. De toetscommissie gaf aan nu extra te letten op de navolgbaarheid van beoordelingen, in het bijzonder de toelichtingen bij een voldoende en onvoldoende beoordeling in de beoordelingsformulieren. Het panel stelt naar tevredenheid vast dat de toetscommissie jaarlijks een

eindrapportage opstelt en dat eventuele openstaande punten worden meegenomen naar het plan van aanpak voor het komende jaar.

Tijdens het gesprek vernam het panel dat de examencommissie tevreden is over hoe de toetsing in de opleiding verloopt. Het proces rond holistische toetsing is volgens hen goed ingericht. Er is een duidelijke cyclus die wordt doorlopen met een midterm en eindrapportage, en er is regelmatig contact met de teamleider en de toetscommissie, naast tussentijdse informele afstemming.

Studenten kunnen bij de examencommissie een verzoek indienen voor een alternatief afstudeertraject. Er wordt dan meegedacht over andere manieren waarop de student onderzoekstappen inzichtelijk kan maken, waarbij het portfolio moet aansluiten bij de aard van het artistiek onderzoek. De opleiding heeft hier goede ervaringen mee en neemt deze mee naar de toekomst. Studenten en alumni die het panel sprak, zijn positief over de mogelijkheden en ondersteuning die worden geboden aan afstudeerders die behoefte hebben aan een aangepast traject.

Uit de documentatie en gesprekken leidt het panel af dat de examencommissie en toetscommissie een actieve rol spelen bij de toetsing in de opleiding, en de kwaliteit van de toetsen en beoordelingen van afstudeeronderdelen systematisch toetsen.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat het toetssysteem een goede opzet kent, die een valide en betrouwbare beoordeling mogelijk maakt. De verschillende toetsvormen sluiten goed aan bij de

leerdoelen en ondersteunen een holistische toetsing. Het panel is positief over de uitgebreide aandacht voor feedback die bijdraagt aan de ontwikkeling van studenten. De schriftelijke feedback vindt het panel van goede kwaliteit. Wel adviseert het panel de opleiding om te onderzoeken of in de klas, met behulp van een meer gestructureerde methode, nog verdere verbetering in de kwaliteit van feedback mogelijk is. Dit kan ook bijdragen aan de kwaliteitsperceptie van studenten. Daarnaast is het waardevol om peers sterker in positie te brengen bij het geven van feedback.

Het panel waardeert de sterke ontwikkeling op het gebied van formatief toetsen, die heeft geleid tot meer tussentijdse formatieve feedbackmomenten in de hele opleiding en een beter gestroomlijnd afstudeerproces. In dit afstudeerproces beveelt het panel aan om vakspecifieke feedback van de externe beoordelaar eerder te betrekken (zie ook standaard 4). Daarnaast kan een werkveldexpert volgens het panel ook al in eerdere fases van de opleiding worden ingezet.

De examencommissie heeft goed zicht op de toetsing en is degelijk georganiseerd, met actieve ondersteuning van de toetscommissie. Ook de curriculumcommissie is goed in positie. Daarnaast vindt er regelmatige kalibratie plaats rond toetsing. Op basis van haar bevindingen constateert het panel dat de basiskwaliteit van de toetsing goed op orde is en voortdurend verder wordt aangescherpt.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Eindwerken

Het eindniveau van de bacheloropleiding Popular Culture wordt beoordeeld in het afstudeerprogramma in het vierde jaar van de opleiding en bestaat uit twee delen van 30 EC. In het eerste semester werken de studenten aan kerntaken 1, 2 en 3, in het tweede aan kerntaken 4, 5, en 6. Studenten werken aan een individueel of collectief interdisciplinair afstudeerproject, dat zij volledig zelf regisseren, produceren en uitvoeren. Het project moet plaatsvinden in het werkveld, waarbij studenten actief input uit de praktijk gebruiken om hun performance te optimaliseren. Onderzoek en reflectie vormen een essentieel onderdeel: per kerntaak doen studenten onderzoek en reflecteren op de voortgang. Sinds 2024–2025 geven studenten per semester drie try-outs om feedback te verzamelen. De eindproducties worden gepresenteerd tijdens een door studenten georganiseerd afstudeerfestival voor live publiek, en laten een brede variëteit aan disciplines en vormen zien.

In de afgelopen jaren is het eindniveau opnieuw geformuleerd en is het afstudeerproces aangescherpt, stelt het panel vast (zie standaard 3). In aansluiting hierop blijft de opleiding het afstudeerprogramma verder ontwikkelen in lijn met het hernieuwde onderzoeks- en toetsbeleid van Minerva, met op dit moment een focus op artistiek onderzoek en ontwikkelingsgericht toetsen.

Om een goed beeld te krijgen van de kwaliteit van eindwerken heeft het panel 16 recente eindwerken bekeken van studenten die de afgelopen twee jaar zijn afgestudeerd (7 uit 2023–2024 en 9 uit 2024–2025), met de bijbehorende beoordelingsformulieren. Het panel heeft over het

geheel genomen een positieve indruk van de eindwerken. Het is van oordeel dat de eindwerken passend zijn en aan het vereiste niveau voldoen. Het kan zich daarnaast vinden in de beoordelingen. Het panel merkt daarbij op dat het eindwerk momenteel zwaar leunt op het conceptuele en minder op artistieke kwaliteit, zeggingskracht en virtuositeit. De opleiding mag op het punt van artistieke kwaliteit kritischer zijn; het gaat uiteindelijk om het ontwikkelen en tonen van artistieke vaardigheden. Het panel ziet dat dit thema ook al de aandacht van de opleiding heeft, die de artistieke kwaliteit sterker wil meenemen in de beoordeling van de performances en actief nadenkt hoe het artistiek kwaliteitsbesef bij studenten verder versterkt kan worden.

Werkveld en alumni

De opleiding onderhoudt intensief contact met het beroepenveld, onder meer via de WAR en via een uitgebreid (alumni)netwerk in de regio. Alumni spelen een belangrijke rol in het verbinden van de opleiding met de beroepspraktijk, onder meer via directe contacten van de docenten, door als gastdocent op te treden en via jaarlijkse werkveldconferenties. De opleiding kent ook het Blended Intensive Programme (BIP) met internationale partners.

Afgestudeerden zijn actief binnen en buiten de regio in diverse beroepen en rollen, zoals muzikant, songwriter, artistiek ondernemer, radio- en podcastmaker, theatermaker, dichter, vormgever, fotograaf, producer, projectleider en medewerker bij culturele organisaties, of zijn werkzaam in educatie en communicatie. Veel alumni werken zowel in de regio Noord-Nederland als landelijk en internationaal. Zij zijn veelal lid van

een kunstenaarscollectief en/of hebben een eigen bedrijf. Enkelen kiezen aansluitend voor een masteropleiding, zoals de Master Music and Technology, MADTech of Kunsteducatie.

Uit gesprekken met het werkveld en alumni maakt de opleiding op dat afgestudeerden worden gewaardeerd in het popculturele werkveld. Alumni kunnen dankzij de opleiding goed aan de slag als ondernemende, verbindende cultuurprofessionals, met een overkoepelende, discipline overstijgende blik. Alumni gaven tijdens het bezoek aan positief terug te kijken op de opleiding. Ze voelen zich goed voorbereid op de praktijk, met name als het gaat om concepten maken/bedenken. Het programma biedt veel ruimte voor het vormgeven van een eigen leerpad. Ook hebben zij tijdens de opleiding een goed netwerk kunnen opbouwen. Zij zijn positief over de ontwikkeling die de opleiding doormaakt, met onder meer de try-outs en het verbreden van de focus in de labs.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de beoogde leerresultaten gerealiseerd worden. De opleiding bereidt studenten via een duidelijke opbouw naar het afstuderen effectief voor op de beroepspraktijk als ondernemende popculturele professionals. Het panel vindt de eindwerken gevarieerd en van een passend niveau. Het waardeert ook de maatschappelijk insteek hierbij, die vaak goed naar voren komt. De beoordelingen zijn navolgbaar en consistent. De kwaliteit van de eindwerken wordt bovendien structureel en actief geborgd.

Het panel meent dat het eindwerk momenteel zwaar leunt op het conceptuele en te weinig op artistieke kwaliteit, zeggingskracht en virtuositeit. Op dit punt is het volgens het panel belangrijk om waar nodig eerder gerichte expertise van buitenaf te betrekken door een werkveld-deskundige uit een relevante discipline in te schakelen. Daarnaast kan ook de kwaliteit van het schrijven en het gebruik van literatuur worden versterkt, zowel wat betreft basismethodiek als bronverwijzing, en verdient het formuleren van goede onderzoeksvragen extra aandacht. Tot slot adviseert het panel de opleiding om de eindwerken landelijk meer te profileren (zie standaard 1) en ook hiermee een impliciete lat neer te leggen. Door kennis naar binnen te halen én naar buiten te dragen, werkt de opleiding zowel aan het vergroten van de naamsbekendheid als aan het verhogen van de kwaliteit van eindwerken.

Het panel constateert dat alumni zich goed weten te positioneren in het werkveld, zowel in de regio als daarbuiten. Zij tonen weerbaarheid en eigenaarschap. Het panel is positief over de vele contacten met het werkveld en over de (informele) betrokkenheid van alumni bij de opleiding. Er is sprake van een nauwe afstemming met de beroepspraktijk, onder meer via de actieve WAR. Daarnaast waardeert het panel de goede opvolging van verbeterpunten, ook die uit de vorige visitatie.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bijlage 1: administratieve gegevens van de opleiding

Instelling

Naam in RIO	Hanzehogeschool in Groningen
Adres	Zernikeplein 7, 9747 AS Groningen
Website	www.hanze.nl
BRIN-nummer	25BE
Status (bekostigd of onbekostigd)	Bekostigd
ITK (ja of nee)	Ja, positief besluit 26 februari 2018

Opleiding

Eerste naam; zoals vastgelegd in RIO	Popular Culture
Locatie	Academie Minerva Achter de Hoven 23, 8933AG Leeuwarden
Opleidingsnummer in RIO	30041
Oriëntatie en niveau (wo/hbo/ad/ba/ma)	Hbo bachelor
Onderzoeksmaster (ja of nee)	Nee
Taal in het onderwijs	Nederlands en Engels
(Wettelijke) beroepsvereisten (ja of nee)	Nee
Alle opleidingstrajecten/afstudeerrichtingen/ specialisaties	N.v.t.
Joint programme degree	N.v.t.
Bijzonder kenmerk	Nee
Verleende graad en toevoeging aan de graad	Bachelor of Arts
Studielast in EC (60, 90, 120, 180, 240, 360)	240 EC
Variant(en) (voltijd, deeltijd, duaal)	Voltijd
Werken met eenheden van leeruitkomsten (voltijd, deeltijd, duaal)	Nee
Visitatiegroepindeling	HBO Hanze Popular Culture (uniek)
Inleverdatum visitatierapport	1 mei 2026
Overig (bijv. naamswijziging of studieduur- verlenging)	N.v.t.

Bijlage 2: visitatiepanel

drs. Raoul van Aalst, voorzitter
Zelfstandig adviseur, cultuur- en organisatiefilosoof

Kim Dankoor MA, panellid
Docent en promovendus populaire cultuur en media aan de Universiteit Utrecht

Jarl Schulp MA, panellid
Directeur FIBER Festival

Yara Stiglic, studentlid
Student B Art, Communication & Design aan Fontys Academy of the Arts, Tilburg

Het panel werd ondersteund door Carlijn Braam MA, gecertificeerd secretaris.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 3: bezoekprogramma

Woensdag 26 november 2025

Tijd	Programmaonderdeel	Deelnemers
12.00-12.15	Inloop & ontvangst	
12.15-13.30	Intern vooroverleg panel, incl. lunch	
13.30-14.30	<i>Algemene beeldvorming</i> Rondleiding door de Academie voor Popcultuur met presentaties en gesprekken over het studieprogramma door alle jaren heen	Studenten Docenten
14.30-14.45	Intern overleg panel	
14.45-15.30	Gesprek opleidingsmanagement	Lid College van Bestuur Directeur Minerva Teamleider Popular Culture
15.30-15.45	Intern overleg panel	
15.45-16.30	<i>Performatief onderdeel</i> Enkele performances van studenten en alumni met aansluitend de mogelijkheid tot korte gesprekken	Studenten Alumni Docenten
16.30-17.00	Intern overleg panel (evt. korte check-in tussen opleiding en panel)	

Donderdag 27 november 2025

Tijd	Programmaonderdeel	Deelnemers
08.30-08.45	Inloop & ontvangst	
08.45-09.15	Intern vooroverleg panel & inzien materiaal	
09.15-10.15	Gesprek docenten	7 docenten
10.15-10.30	Intern overleg panel	
10.30-11.30	Gesprek studenten	7 studenten
11.30-11.45	Intern overleg panel	
11.45-12.30	Gesprek examen- en toetscommissie <i>Eindniveau</i>	Voorzitter examencommissie 2 leden examencommissie, waarvan 1 afstudeerbegeleider Voorzitter en lid toetscommissie, beiden ook afstudeerbegeleider Afstudeerbegeleider
12.30-13.30	Lunch en overleg panel	
13.30-14.30	Gesprek werkveld en alumni	Leden werkveldadviesraad (2) Werkvelddeskundige Alumna (2) uit 2023 en 2025 Alumnus (2) uit 2023 en 2024
14.30-15.30	Intern overleg panel (evt. pending issues)	
15.30-16.00	Terugkoppeling	
16.00	Afsluitende borrel	

Bijlage 4: aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen 2019

Versterk de communicatie naar buiten over de opleiding zodat doel en karakter duidelijker worden voor de buitenwereld.

Deels door eigen activiteiten en deels door professionalisering binnen Minerva hebben we de externe communicatie aanzienlijk verbeterd. Zo hebben we bijvoorbeeld de website van Popular Culture veel toegankelijker gemaakt voor de kandidaat-studenten. En voor het werkveld hebben we conferenties georganiseerd om onze opleiding meer en beter voor het voetlicht te brengen. Op events als City Proms presen teren studenten onze opleiding door optredens en interviews. Daarnaast treden we via het communicatieteam van Minerva veel breder naar buiten met informatie over events waarin we participeren, zoals het jaarlijkse afstudeerfestival en optredens met onze studenten in EuroSonic Noorderslag.

Versterk de internationale oriëntatie van het programma.

Vanaf 2022 hebben we na, de coronapandemie, de internationale oriëntatie van het programma actief versterkt en vanaf 2022-2023 laten we internationale studenten toe. We hebben de opleiding tweetalig gemaakt en onze docenten voorbereid op het werken met studenten uit diverse landen en culturen (meer hierover bij standaard 2). Ons internationaal netwerk bouwen we verder uit, onder andere via samenwerkingen met partners in Finland en België. De komende jaren zetten we deze ontwikkeling voort om onze studenten een steeds rijkere interculturele leeromgeving te bieden.

Ga door met het versterken van de theoretische kennisbasis van de opleiding.

We hebben meer structuur aangebracht in de theoretische kennisbasis. Dit is gebeurd middels zogenaamde kennisbasismodules, vastgelegd in de Body of Knowledge Skills and Attitudes (BoKSA) Popular Culture van 2022 en vertaald naar de inhoud van de studieonderdelen. De BoKSA is jongstleden geactualiseerd.

Versterk het gebruik door studenten van literatuur op wetenschappelijk niveau.

We hebben er de afgelopen periode in ons programma voor gezorgd dat studenten duidelijker weten wat er van hen verwacht wordt met betrekking tot het gebruik van referenties. Studenten weten best practices, artistieke en wetenschappelijke bronnen te vinden en op een verantwoorde manier te gebruiken voor onderzoek en onderbouwing. Voorlichtingsbijeenkomsten door de Hanze Mediatheek zijn hierbij behulpzaam.

Ga door met het versterken van de studieloopbaanbegeleiding.

In de afgelopen periode hebben we de studentbegeleiding (SB) verder geprofessionaliseerd en opnieuw ontworpen in samenhang met het werken in een CoL. Daarbij inspeland op de ontwikkelingen rond het persoonlijk studieadvies (PSA) en de steeds ruimere mogelijkheden binnen het keuzesemester. SB'ers moeten goed op de hoogte van het curriculum en alle keuzemogelijkheden zijn. Daarom hebben we ervoor gekozen dat niet meer elke docent SB'er is, maar een aantal SB'ers met specifieke kennis voor de propedeuse, hoofdfase of afstudeerfase. We hebben een SB-coördinator aangesteld en een duidelijke overlegstructuur voor de docenten geïmplementeerd.

Verbeter de feedback op het werk van studenten en maak daarin op objectieve wijze duidelijk waar en hoe ze zich kunnen verbeteren.

Ten opzichte van de visitatie in 2019 hebben we een belangrijke verbeteringsslag gemaakt in het geven van feedback aan de studenten. We werken met nieuwe heldere feedback- en beoordelingsformulieren waarmee de feedback veel gericht is en voor studenten inzichtelijk maakt wat verbeterpunten zijn. De werkwijze en objectiviteit van de feedback hebben we sterk vergroot door met elkaar als docenten in studiemiddagen en feedbackkalibratiesessies hier voortdurend aandacht aan te besteden.

Aanbevelingen 2022

Ook kan het afstudeerproces mogelijk verder gestroomlijnd worden door dubbelingen in wat van studenten gevraagd wordt weg te werken, zodat er tijd vrij komt voor andere zaken.

Het afstudeerproces en de toetsing is gestroomlijnd en herhalingen in de onderdelen van de afstudeerdossiers zijn eruit gehaald. Dit heeft ertoe geleid dat voor de studenten het nut van de afstudeeropdrachten duidelijker is geworden en ze geen overbodig schrijfwerk hebben.

De commissie vraagt aandacht voor de skills van studenten: niet alleen de doorontwikkeling van hun eigen onderscheidende artistieke vaardigheid, maar ook verhoging van het kwaliteitsbesef ten aanzien van de skills die ze van anderen inhuren en waarvoor ze als pop-director verantwoordelijk zijn.

In samenspraak met het werkveld, alumni en studenten hebben we de afgelopen jaren activiteiten ontwikkeld om de artistieke ontwikkeling van de studenten te versterken. Met het project Artistieke Vaardigheden hebben we scherper in beeld gebracht wat de artistieke vaardigheden voor popcultuur zijn en hoe we die het beste in het curriculum kunnen opnemen. Sinds 2023-2024 zijn er meer performances in het programma opgenomen en bieden we performance-coaching aan. Tijdens het afstuderen hebben studenten per semester drie try-outs met live publiek. Hierdoor zijn studenten actiever bezig met het maken, wat bijdraagt aan hun artistiek kwaliteitsbesef en het kwaliteitsbesef ten aanzien van de expertise van anderen die ze betrekken bij hun producties.

Bijlage 5: bestudeerde documenten

Zelfevaluatie rapport inclusief studenten hoofdstuk

Bijlagen algemeen

- Body of Knowledge Skills and Attitudes (BoKSA)
- Beleidsnotitie Praktijkgericht en Artistiek Onderzoek Academie Minerva 2024
- Toetsbeleid Academie Minerva 2024
- Code of Conduct Minerva 2024-2025
- Hanze leerconcept
- Borgingsagenda examencommissie Academie Minerva
- Jaarverslag examencommissie Academie Minerva 2023-2024
- Verslagen examencommissie
- Screening handleiding stage en afstuderen door toetscommissie
- Eindrapportage toetscommissie Popular Culture 2024-2025
- Notulen toetscommissie, gespreksverslag werkzaamheden toetscommissie januari 2025
- Verslagen opleidingscommissie 2025
- Verslagen werkveldadviescommissie 2025
- Nieuwsbrieven Academie voor Popcultuur 2025

Overige bijlagen

- Overzicht personeelsinzet Academie voor Popcultuur
- Overzicht gastdocenten en werkveldpartners
- Leeruitkomsten en niveaubeschrijvingen Bachelor Popular Culture 2025-2026
- Handleidingen jaar 1 t/m jaar 4
- Beschrijving van de LABs 2025-2026
- Studiegids 2024-2025, 2025-2026
- Toetsprogramma Bachelor Popular Culture 2025-2026
- Handleiding Afstudeerprogramma Popular Culture 2025-2026
- Onderwijs- en Examenregeling (OER) Bachelor Popular Culture 2025-2026
- Beoordelingsformulieren 2025-2026
- Analyse NSE 2025
- Verslagen van onderwijsbeoordelingen 2023-2024, 2024-2025
- Verslagen panelgesprekken 2024 en 2025
- Verslag ontwikkelgesprek BA Popular Culture
- Representatieve selectie studentenwerk 2023-2024 en 2024-2025, inclusief beoordelingen en handleidingen (propedeuse, hoofdfase, stage)

Eindwerkstukken

- Eindwerkstukken 2023-2024 (7) en 2024-2025 (9) (totaal 16) met o.a. afstudeerportfolio en registratie afstudeerperformance, inclusief beoordelings- en feedbackformulieren.

